

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย (Descriptive Research) เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่าง อายุ ระดับการศึกษา รายได้ สัมพันธภาพในชีวิตสมรส ภาวะแทรกซ้อนจากการตั้งครรภ์ วิธีคลอดและการสนับสนุนทางสังคมกับการรับรู้บทบาทการเป็นมารดา ซึ่งมีขั้นตอนการดำเนินการวิจัยดังนี้

ประชากรและตัวอย่างประชากร

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นหญิงที่คลอดในโรงพยาบาลประจำจังหวัดในภาคเหนือของประเทศไทย ซึ่งแบ่งเป็น 2 เขต คือ เขต 5 และเขต 6 ทั้งนี้โดยการยึดการแบ่งเขตสาธารณสุขเป็นหลัก โดยประชากรที่ศึกษาจะมีคุณสมบัติ ดังนี้

1. เป็นหญิงครรภ์แรก
2. เป็นหญิงที่คลอดทั้งในรายที่คลอดปกติและผิดปกติ
3. เป็นหญิงที่คลอดเมื่ออายุครรภ์ตั้งแต่ 37 สัปดาห์ขึ้นไป และคลอดได้บุตรที่มีน้ำหนักตั้งแต่ 2,500 กรัมขึ้นไป และประเมินสภาวะแรกคลอด (Apgar score) ใน 5 นาทีแรกตั้งแต่ 7 ขึ้นไป

4. มีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดที่คลอด อย่างน้อย 2 ปี

สำหรับจำนวนหญิงที่คลอดในแต่ละโรงพยาบาลเมื่อเฉลี่ยต่อเดือน มีรายละเอียดในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนประชากรเฉลี่ยต่อเดือน จำแนกตามโรงพยาบาล

โรงพยาบาล	จำนวนหญิงที่คลอด/เดือน (คน)
เขต 5	
พะเยา	162
เขียงคำ พะเยา	59
อุตรดิตถ์	306
ศรีสังวาลย์ แม่ฮ่องสอน	26
ลำพูน	83
แพร่	206
เชียงใหม่	35
น่าน	192
เขียงรายประชานุเคราะห์	241
ลำปาง	331
เขต 6	
ตากสินมหาราช ตาก	106
แม่สอด ตาก	64
สุโขทัย	77
ศรีสังวร สุโขทัย	92
เพชรบูรณ์	165
พิจิตร	105
อุทัยธานี	79
กำแพงเพชร	152
พุทธชินราช พิษณุโลก	366
สวรรค์ประชารักษ์ นครสวรรค์	230
รวม	3,077

* ข้อมูลจากสาธารณสุข ยังไม่ได้พิมพ์เผยแพร่

2. ตัวอย่างประชากร ผู้วิจัยได้ทำการสุ่มตัวอย่างประชากรโดยค่าเป็น
ชั้นตอน ดังนี้

2.1 ประมาณขนาดกลุ่มตัวอย่างประชากรจากสูตรคำนวณตัวอย่าง
ประชากรของ ยามาเน (Yamane 1979 : 386) ที่ระดับความเชื่อมั่น ร้อยละ
95 ความคลาดเคลื่อนไม่เกิน ร้อยละ 7 ได้จำนวนตัวอย่างประชากร 191 คน ผู้วิจัย
ได้เพิ่มจำนวนตัวอย่างประชากรเป็น 200 คน เพื่อลดความคลาดเคลื่อน

2.2 สุ่มตัวอย่างประชากร โดยสุ่มแบบหลายชั้นตอน ดังนี้

2.2.1 การเลือกโรงพยาบาล

นำชื่อโรงพยาบาลประจำจังหวัดในภาคเหนือของเขต 5
และเขต 6 มาจัดแบ่งเป็นโรงพยาบาลศูนย์และโรงพยาบาลทั่วไป แล้วทำการสุ่มตัวอย่าง
แบบง่าย (Simple Random Sampling) เพื่อให้ได้โรงพยาบาลศูนย์และโรงพยาบาล
ทั่วไปอย่างละ 1 โรงพยาบาลในแต่ละเขต รวมโรงพยาบาลที่สุ่มได้เขตละ 2 โรงพยาบาล
เป็นโรงพยาบาลที่สุ่มได้ทั้งหมด 4 โรงพยาบาล คิดเป็นร้อยละ 20 ของจำนวนโรงพยาบาล
ประจำจังหวัดในภาคเหนือ และเมื่อพิจารณาตามเขตภูมิศาสตร์แล้ว พบว่าโรงพยาบาลตั้ง
อยู่ในเขตเหนือตอนบนและเหนือตอนล่างเขตละ 2 โรงพยาบาลเท่ากัน (รายงานการ
สำรวจเศรษฐกิจและสังคมภาคเหนือ พ.ศ. 2524 : 8)

2.2.2 การเลือกหญิงที่คลอดในโรงพยาบาล โดยนำรายชื่อหญิงที่
คลอดในแต่ละวันที่มีคุณสมบัติตามเกณฑ์ที่กำหนดมาจับฉลากให้ได้วันละ 5-10 คน จนครบ
200 คน ดังรายละเอียดในตารางที่ 2
ตารางที่ 2 จำนวนตัวอย่างประชากร จำแนกตามโรงพยาบาล

โรงพยาบาล		หญิงที่คลอด (คน)	
เขต 5	แพร่	45	206
	ลำปาง	72	331
เขต 6	กำแพงเพชร	33	152
	สวรรคตประชารักษ์	50	230
รวม		200	

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสัมภาษณ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง โดยมีวิธีดำเนินการเป็นขั้นตอนนี้

ขั้นที่ 1 ศึกษาค้นคว้าเอกสาร ตำรา งานวิจัยต่าง ๆ ทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศที่เกี่ยวกับเรื่องการรักษาพยาบาลเป็นมารดา

ขั้นที่ 2 สัมภาษณ์หญิงที่คลอดจากโรงพยาบาลต่าง ๆ เพื่อทราบข้อมูลเกี่ยวกับบทบาทการเป็นมารดาในค่านต่าง ๆ ตลอดจนความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

ขั้นที่ 3 นำข้อมูลที่ได้จากขั้นที่ 1 และ 2 มาร่างเป็นแบบสัมภาษณ์ 4 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์

ตอนที่ 2 แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับสัมพันธภาพในชีวิตสมรสของหญิงที่คลอด ประกอบด้วยค่านต่าง ๆ 3 ค่านคือ ค่านการเลือกคู่ที่ถูกต้องและเหมาะสมกับตนเอง ค่านความสามารถในการปรับตัวในการอยู่ร่วมกันทั้งทางค่านการเงิน การใช้เวลารว่าง สันทนาการและการงาน และค่านความสามารถในการปรับตัวเรื่องเพศ

ลักษณะของแบบสัมภาษณ์ตอนนี้เป็นแบบมาตราส่วนให้ค่า (Rating Scale) โดยแบ่งค่าตอบออกเป็น 5 ช่วง ดังนี้

หมายเลข (1) หมายถึง ไม่เป็นจริงเลย คือ หญิงที่คลอดเห็นว่าข้อความในประโยคนั้นไม่ตรงตามสภาพความเป็นจริงเลย

หมายเลข (2) หมายถึง เป็นจริงบ้างเล็กน้อย คือ หญิงที่คลอดเห็นว่าข้อความในประโยคนั้นตรงกับสภาพความเป็นจริงเพียงเล็กน้อย

หมายเลข (3) หมายถึง เป็นจริงปานกลาง คือ หญิงที่คลอดเห็นว่าข้อความในประโยคนั้นตรงกับสภาพความเป็นจริงประมาณครึ่งหนึ่ง

หมายเลข (4) หมายถึง เป็นจริงมาก คือ หนีงที่คลอกเห็นว่า ข้อความในประโยคนั้นตรงกับสภาพความเป็นจริงเกือบทั้งหมด

หมายเลข (5) หมายถึง เป็นจริงมากที่สุด คือ หนีงที่คลอกเห็นว่า ข้อความในประโยคนั้นตรงกับสภาพความเป็นจริงทั้งหมด

การให้คะแนน เนื่องจากแบบสัมภาษณ์ในตอนนี้ประกอบด้วยข้อความทั้งทางบวกและทางลบ ดังนั้นการให้คะแนนจึงขึ้นกับข้อความดังนี้คือ

ถ้าเป็นข้อความทางบวก

ถ้าเป็นข้อความทางลบ

เลือกหมายเลข 1 ให้ 1 คะแนน	เลือกหมายเลข 1 ให้ 5 คะแนน
เลือกหมายเลข 2 ให้ 2 คะแนน	เลือกหมายเลข 2 ให้ 4 คะแนน
เลือกหมายเลข 3 ให้ 3 คะแนน	เลือกหมายเลข 3 ให้ 3 คะแนน
เลือกหมายเลข 4 ให้ 4 คะแนน	เลือกหมายเลข 4 ให้ 2 คะแนน
เลือกหมายเลข 5 ให้ 5 คะแนน	เลือกหมายเลข 5 ให้ 1 คะแนน

ตอนที่ 3 แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับการได้รับการสนับสนุนทางสังคมของหนีงที่คลอกประกอบด้วย 2 ส่วน คือ

ก. แหล่งที่ให้การสนับสนุนทางสังคม ตามถึงแหล่งที่มาของการสนับสนุน โดยให้เลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

ข. ชนิดและปริมาณของการสนับสนุนทางสังคม ตามถึงชนิดและปริมาณของการสนับสนุนทางสังคมของหนีงที่คลอกที่ได้รับจากคนที่กล่าวในส่วน ก. ประกอบด้วยคำถามต่าง ๆ 4 คำถาม ได้แก่ การได้รับการสนับสนุนทางอารมณ์ (Emotional Support) การได้รับข้อมูลย้อนกลับเพื่อนำมาประเมินตนเอง เพื่อทำให้เกิดความมั่นใจเห็นคุณค่าในตนเอง (Appraisal Support) การเป็นส่วนหนึ่งหรือส่วนร่วมของสังคม (Socially Support) และการได้รับความช่วยเหลือด้านข้อมูลข่าวสาร เงิน สิ่งของและแรงงาน (Aid)

ลักษณะของแบบสัมภาษณ์เป็นแบบมาตราส่วนให้ค่า (Rating Scale) แบ่งค่าตอบออกเป็น 5 ช่วง ดังนี้

- หมายเลข (1) หมายถึง ไม่เป็นจริงเลย คือ หญิงที่คลอกเห็นว่า ข้อความในประโยคนั้น เป็นสิ่งที่ตน รู้สึกหรือได้รับจากคนใน ส่วน ก. ไม่ตรงตามสภาพเป็นจริงเลย
- หมายเลข (2) หมายถึง เป็นจริงบ้างเล็กน้อย คือ หญิงที่คลอกเห็นว่า ข้อความในประโยคนั้น เป็นสิ่งที่ รู้สึกหรือได้รับจากคนใน ส่วน ก. ตรงตามสภาพเป็นจริงเพียงเล็กน้อย
- หมายเลข (3) หมายถึง เป็นจริงปานกลาง คือ หญิงที่คลอกเห็นว่า ข้อความในประโยคนั้น เป็นสิ่งที่ รู้สึกหรือได้รับจากคนใน ส่วน ก. ตรงตามสภาพความเป็นจริงประมาณครึ่งหนึ่ง
- หมายเลข (4) หมายถึง เป็นจริงมาก คือ หญิงที่คลอกเห็นว่า ข้อความในประโยคนั้น เป็นสิ่งที่ รู้สึกหรือได้รับจากคนใน ส่วน ก. ตรงตามสภาพความเป็นจริงเกือบทั้งหมด
- หมายเลข (5) หมายถึง เป็นจริงมากที่สุด คือ หญิงที่คลอกเห็นว่า ข้อความในประโยคนั้น เป็นสิ่งที่ รู้สึกหรือได้รับจากคนใน ส่วน ก. ตรงตามสภาพความเป็นจริงทั้งหมด

การให้คะแนน เนื่องจากแบบสัมภาษณ์ในตอนนี้นำไปประกอบด้วยข้อความทั้งทางบวกและทางลบ ดังนั้น การให้คะแนนจึงขึ้นกับข้อความดังนี้คือ

ถ้าเป็นข้อความทางบวก

ถ้าเป็นข้อความทางลบ

เลือกหมายเลข (1) ให้	1	คะแนน	เลือกหมายเลข (1) ให้	5	คะแนน
เลือกหมายเลข (2) ให้	2	คะแนน	เลือกหมายเลข (2) ให้	4	คะแนน
เลือกหมายเลข (3) ให้	3	คะแนน	เลือกหมายเลข (3) ให้	3	คะแนน
เลือกหมายเลข (4) ให้	4	คะแนน	เลือกหมายเลข (4) ให้	2	คะแนน
เลือกหมายเลข (5) ให้	5	คะแนน	เลือกหมายเลข (5) ให้	1	คะแนน

ตอนที่ 4 แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับการรับรู้บทบาทการเป็นมารดาของหญิงที่คลอด ประกอบด้วยบทบาทต่าง ๆ 3 บทบาท ได้แก่ บทบาทในการดูแลตนเอง ภายหลังคลอด บทบาทในการเลี้ยงดูบุตร และบทบาทในการพัฒนารูปแบบการดำรงชีวิตของครอบครัวและเพื่อนบ้านให้เหมาะสม

ลักษณะของแบบสัมภาษณ์เป็นแบบมาตราส่วนให้ค่า (Rating Scale) โดยแบ่งคำตอบเป็น 5 ช่วง ดังนี้

หมายเลข (1) หมายถึง ไม่เห็นด้วย คือ หญิงที่คลอดเห็นว่าข้อความนั้นตนจะไม่ปฏิบัติเลยหรือข้อความนั้นไม่ตรงกับความรู้สึก ความคิดเห็น หรือความเชื่อของตนเองเลย

หมายเลข (2) หมายถึง เห็นด้วยเล็กน้อย คือ หญิงที่คลอดเห็นว่าข้อความนั้นตนจะปฏิบัติเพียงเล็กน้อย หรือข้อความนั้นตรงกับความรู้สึก ความคิดเห็น หรือความเชื่อของตนเองเพียงเล็กน้อย

หมายเลข (3) หมายถึง เห็นด้วยพอสมควร คือ หญิงที่คลอดเห็นว่าข้อความนั้นตนจะปฏิบัติบ่อยครั้ง แต่ไม่ทุกครั้ง หรือข้อความนั้นตรงกับความรู้สึก ความคิดเห็น หรือความเชื่อของตนเองประมาณครึ่งหนึ่ง

หมายเลข (4) หมายถึง เห็นด้วยมาก คือ หนิงที่คลอกลงเห็นว่าข้อความนั้นตนปฏิบัติเกือบทุกครั้ง หรือข้อความนั้นตรงกับความรู้สึก ความคิดเห็นหรือความเชื่อของตนเองเกือบทั้งหมด

หมายเลข (5) หมายถึง เห็นด้วยมากที่สุด คือ หนิงที่คลอกลงเห็นว่าข้อความที่กล่าวมานั้นตนจะปฏิบัติทุกครั้ง หรือข้อความนั้นตรงกับความรู้สึก ความคิดเห็นหรือความเชื่อของตนเองทั้งหมด

การให้คะแนน เนื่องจากแบบสัมภาษณ์ในอาอนี้ประกอบด้วยข้อความทั้งทางบวกและทางลบ ดังนั้นการให้คะแนนจึงขึ้นกับข้อความ ดังนี้คือ

ถ้าเป็นข้อความทางบวก

ถ้าเป็นข้อความทางลบ

เลือกหมายเลข (1) ให้ 1 คะแนน	เลือกหมายเลข (1) ให้ 5 คะแนน
เลือกหมายเลข (2) ให้ 2 คะแนน	เลือกหมายเลข (2) ให้ 4 คะแนน
เลือกหมายเลข (3) ให้ 3 คะแนน	เลือกหมายเลข (3) ให้ 3 คะแนน
เลือกหมายเลข (4) ให้ 4 คะแนน	เลือกหมายเลข (4) ให้ 2 คะแนน
เลือกหมายเลข (5) ให้ 5 คะแนน	เลือกหมายเลข (5) ให้ 1 คะแนน

การหาความตรงตามเนื้อหาของเครื่องมือ

นำแบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้นให้อาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัยตรวจแก้ไขเนื้อหาและภาษา แล้วนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านการพยาบาลแม่และเด็ก และจิตวิทยาเกี่ยวกับครอบครัว จำนวน 9 ท่าน (ทั้งรายละเอียดในภาคผนวก) โดยผู้วิจัยได้นำหนังสือแนะนำตัวจากบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ไปติดต่อบุคคลผู้ทรงคุณวุฒิด้วยตนเอง เพื่อชี้แจงเนื้อหาและรายละเอียดของแนวทางการวิจัย เมื่อผู้ทรงคุณวุฒิช่วยพิจารณาตรวจสอบเนื้อหาแล้ว ผู้วิจัยได้นำมารวบรวมแก้ไข ปรับปรุงแบบสัมภาษณ์ตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้วิจัยถือเกณฑ์ ร้อยละ 80 ของจำนวนผู้ทรงคุณวุฒิยอมรับ และเพิ่มเติมส่วนที่ผู้ทรงคุณวุฒิแนะนำตรงกัน 5 ท่านขึ้นไป หลังจากนั้น ผู้วิจัยได้นำแบบสัมภาษณ์ที่เพิ่มความตรงตามเนื้อหาไปลองใช้ (Try out) กับหนิงที่คลอกลง

ณ โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ จำนวน 10 ราย แล้วนำผลของการลงใช้ มาปรับข้อความให้เหมาะสมและรัดกุมยิ่งขึ้น

การหาความเที่ยง

ผู้วิจัยได้นำแบบสัมภาษณ์ที่มีความตรงตามเนื้อหาแล้ว ไปสัมภาษณ์หญิงคลอดที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับตัวอย่างประชากรที่จะศึกษาจำนวน 30 คน แล้วนำมาหาความเที่ยงของแบบสัมภาษณ์โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์อัลฟา (Coefficient alpha) ของครอนบาช (Cronbach) ได้ค่าความเที่ยงของแบบสัมภาษณ์ ดังนี้

ตอนที่ 2 แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับสภาพชีวิตในสมรส ค่าความเที่ยง .87

ตอนที่ 3/ช แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับการได้รับการสนับสนุนทางสังคม ค่าความเที่ยง

.81

ตอนที่ 4 แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับการรับรู้บทบาทเป็นมารดาของหญิงที่คลอด ค่าความเที่ยง .71

สูตรที่ใช้ (บุญธรรม กิจปริคามวิสุทธิ 2527 : 138)

$$r_{tt} = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum s_i^2}{s_t^2} \right]$$

r_{tt} = ความเที่ยงของแบบสัมภาษณ์

n = จำนวนข้อของแบบสัมภาษณ์

$\sum s_i^2$ = ผลรวมของความแปรปรวนของแบบสัมภาษณ์แต่ละข้อ

s_t^2 = ความแปรปรวนของแบบสัมภาษณ์ทั้งฉบับ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลมีขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้วิจัยนำหนังสือแนะนำตัวจากบัณฑิตถึงผู้อำนวยการโรงพยาบาลทั้ง 4 แห่ง ติดต่อขออนุญาตหัวหน้าพยาบาล หัวหน้าตึกที่รับผิดชอบในตึกดังกล่าว เพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์และขอเก็บรวบรวมข้อมูล

2. การสัมภาษณ์ตัวอย่างประชากร ใ้ค้ดำเนินการดังนี้

2.1 นำรายชื่อของหญิงที่คลอดที่มีลักษณะตรงกับประชากรที่ผู้วิจัยกำหนดมา จับฉลากให้ได้วันละ 5-10 คน ในกรณีที่ไม่มีหญิงที่คลอดในวันนั้น 5 คน หรือน้อยกว่าและมีลักษณะตรงกับประชากรที่กำหนด ผู้วิจัยจะใช้หญิงที่คลอดทั้งหมดเป็นตัวอย่างประชากร และเพื่อความพร้อมในการตอบแบบสัมภาษณ์ ในรายที่คลอดผิดปกติเมื่อผู้วิจัยจับฉลากได้แล้ว จะกลับมาสัมภาษณ์ในวันต่อไป

2.2 ขอความร่วมมือกับหญิงที่คลอดที่สุ่มได้ โดยผู้วิจัยชี้แจงวัตถุประสงค์และประโยชน์ที่จะได้รับจากการวิจัยให้หญิงที่คลอดทราบ การสัมภาษณ์จะใช้เวลาประมาณคนละ 40-45 นาที ผู้วิจัยจะทำการสัมภาษณ์ตัวอย่างประชากรทุกวัน ตั้งแต่ 8.00 - 20.00 น.

2.3 การเก็บรวบรวมข้อมูลจากโรงพยาบาลทั้ง 4 แห่ง ใช้เวลาทั้งสิ้น 6 สัปดาห์ ได้ข้อมูลจากตัวอย่างประชากรจำนวน 200 คน

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลทั้งหมด โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS-X (Statistical Package For The Social Sciences) ที่สถาบันบริการคอมพิวเตอร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ซึ่งมีรายละเอียดในการวิเคราะห์ดังนี้

1. ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพส่วนบุคคล และแหล่งที่ให้การสนับสนุนทางสังคม คำนวณเป็นค่าร้อยละ

2. ระวังการรับรู้บทบาทการเป็นมารดา ระวังสัมพันธ์ภาพในชีวิตสมรส ระวังการได้รับการสนับสนุนทางสังคม คำนวณเป็นค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และระวังการรับรู้บทบาทการเป็นมารดาจะนำไปทดสอบค่าที (t-Test) (บุญธรรม กิจปริคาบวิสุทธิ์ 2527 : 269, 296)

3. ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของปัจจัยคัดสรรกับการรับรู้บทบาทการเป็นมารดาของหญิงที่คลอดโดยคำนวณค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันและทดสอบค่าที (บุญธรรม กิจปริคาบวิสุทธิ์ 2527 : 292)

4. ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณระหว่างปัจจัยอิสระกับการรับรู้บทบาทการ เป็นมารดา โดยการวิเคราะห์การถดถอยแบบเพิ่มตัวแปรเป็นขั้น ๆ (Stepwise Multiple Regression Analysis) ดังนี้

4.1 ค่าสหสัมพันธ์สหสัมพันธ์ ระหว่างตัวทำนายกับตัวทำนาย (Inter-Correlation Coefficient) และระหว่างตัวทำนายกับตัวเกณฑ์ (Correlation Coefficient) โดยใช้สูตรของเพียร์สัน (บุญธรรม กิจปรีดาวิสุทธิ 2527 : 292)

4.2 ทดสอบความมีนัยสำคัญของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ โดยการทดสอบค่าที (t-Test) (บุญธรรม กิจปรีดาวิสุทธิ 2527 : 292)

4.3 คัดเลือกตัวทำนายที่มีความสัมพันธ์กับตัวเกณฑ์ มาหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณระหว่างตัวทำนายและตัวเกณฑ์ (Kerlinger and Pedhazur 1973 : 62)

4.4 ทดสอบความมีนัยสำคัญของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (Kerlinger and Pedhazur 1973 : 63)

4.5 ทดสอบความแตกต่างของสัมประสิทธิ์การทำนายที่เพิ่มขึ้น จากการเพิ่มตัวทำนายทีละตัว โดยการทดสอบสถิติส่วนรวมเอฟ (Overall F - test) (Kerlinger and Pedhazur 1973 : 71)

4.6 ทดสอบความมีนัยสำคัญของสัมประสิทธิ์การถดถอยในรูปคะแนนดิบ (b) ของตัวทำนายแต่ละตัวที่เข้ามาในสมการ เพื่อดูว่าตัวทำนายนั้นส่งผลต่อตัวเกณฑ์หรือไม่ (Kerlinger and Pedhazur 1973 : 167)

4.7 สร้างสมการการทำนายตัวแปร เกณฑ์ด้วยกลุ่มตัวทำนายที่มีนัยสำคัญทางสถิติ ในรูปคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐาน

ในรูปคะแนนดิบ

$$Y = a + b_1 x_1 + b_2 x_2 + \dots + b_k x_k$$

ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$Z = B_1 Z_1 + B_2 Z_2 + \dots + B_k Z_k$$